

**INFORMACJA NT. STANU ZIELENI
NA TERENACH KOMUNALNYCH
ZA 2024 ROK**

Opracował:
Wydział Gospodarki Komunalnej
Referat Ochrony Środowiska

Zatwierdził:

PREZYDENT MIASTA
Tomasz Hapunowicz

SIEDLCE

Marzec 2025 r.

Kierownik
Referatu Ochrony Środowiska
Małgorzata Jaszczuk

NACZELNIK WYDZIAŁU

Paweł Chazan

ZASTĘPCA PREZYDENTA

Dariusz Stopa

I. Tereny zielone w Siedlcach.

Zieleń występującą na terenie Siedlec można podzielić, ze względu na jej charakter, na następujące rodzaje:

- zieleń urządzoną na skwerach, placach, przy ulicach oraz w parkach,
- zieleń osiedlową,
- zieleń nie urządzoną, pielęgnowaną doraźnie zależnie od potrzeb,
- tereny rekreacyjne wokół Zalewu nad Muchawką.

Zestawienie powierzchni tych terenów według rodzajów przedstawia poniższa tabela.

	zieleń urządzona w ciągach ulicznych, na skwerach, placach i w parkach							inne tereny		
	trawniki	łąki kwietne	rabaty różane	kwietniki	runo parkowe	krzewy	inne	zieleń osiedlowa	otoczenie Zalewu nad Muchawką	tereny w utrzymaniu doraźnym
powierzchnia (m ²)	266 250	6 200	790	1 445	100 000	12 500	doniczki, donice, wieże kwiatowe	ok. 138 000	ok. 21 100	ok. 175 900
razem (m ²)	386 191 (38,6 ha)							ok. 340 000 (ok. 34,0 ha)		
razem (m ²)	ok. 726 191 (ok. 72,61 ha)									
zarząd	Referat Ochrony Środowiska							Referat Mieszkaniowy	Referat Infrastruktury	

Powyższe zestawienie nie zawiera powierzchni ciągów komunikacyjnych (chodników, alejek) oraz powierzchni stawu w Parku „Aleksandria”.

Powierzchnia poszczególnych obiektów utrzymywanych przez Referat Ochrony Środowiska Wydziału Gospodarki Komunalnej przedstawia się następująco:

1. Parki i obszary o charakterze parkowym.

- Park Miejski „Aleksandria” - powierzchnia 11,32 ha,
- Stary Park pomiędzy ul. Bolesława Prusa i ul. gen. Józefa Bema - powierzchnia 3,38 ha,
- teren zielony przy ul. Eugeniusza Wiszniewskiego, w 2024 roku uzyskał nazwę Skwer Leśników Polskich - powierzchnia 3,84 ha,
- teren zielony przy ulicy Władysława Jagiełły - powierzchnia 1,1 ha.

2. Skwery – łączna powierzchnia ok. 5,7 ha:

- Skwer Niepodległości,
- Skwer Jana Pawła II,
- Plac 1000- lecia,
- Skwer Tadeusza Kościuszki,
- Skwer Konstantego Domagały (otoczenie Biblioteki Miejskiej),
- Skwer Wileński przy ul. Floriańskiej,
- Skwer Stanisława Zdanowskiego,

- Plac Wolności,
- skwerek przy więzieniu,
- zieleniec między ul. Poznańską i ul. Okrężną,
- Skwer Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej,
- skwerek przy ul. Konstantego Gałczyńskiego,
- skwer u zbiegu ulic Wojska Polskiego, 3 Maja i Świętojańskiej,
- zieleniec przy ul. Miłej.

3. Pasy zieleni ulicznej w ciągach około 60 ulic – łączna powierzchnia ok. 15 ha. Najbardziej efektowne to:

- ul. Henryka Sienkiewicza,
- ul. Jana Kilińskiego,
- ul. 3 Maja,
- ul. Cmentarna,
- ul. Warszawska,
- ul. Rotmistrza Witolda Pileckiego.

4. Ronda:

- Rondo Jadwigi Barszczewskiej,
- skrzyżowanie ulic Starowiejska – Terespolska,
- skrzyżowanie ulic Starowiejska – Janowska,
- Rondo Księdza Alfreda Hoffmana,
- Rondo Romana Dmowskiego,
- Rondo „Solidarności”,
- Rondo Antoniego Ponikowskiego,
- Rondo mjr. pilota Bohdana Arcta,
- Rondo Marii Skłodowskiej-Curie,
- Rondo Pamięci Ofiar Katastrofy Smoleńskiej,
- Rondo Żołnierzy Wyklętych,
- Rondo Kazimierza Deyny,
- Rondo Andrzeja Boboli.

II. Organizacja prac ogrodniczych.

Wykonawcy robót ogrodniczych wyłaniani są zgodnie z ustawą o zamówieniach publicznych i Regulaminem udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 130 000 zł.

1. Zieleń urządzona (skwery, zieleńce, zieleń uliczna, parki):

W zależności od rodzaju obiektu, pór roku i bieżących potrzeb wykonywane są następujące prace ogrodnicze i porządkowe:

- zakładanie, koszenie i pielęgnacja trawników,
- obsadzanie i pielęgnacja kwietników sezonowych,
- obsadzanie i pielęgnacja waz betonowych i murków,
- rozwieszanie, pielęgnacja i obsadzenie donic wiszących na latarniach, (łącznie wysadza się około 15.000 sztuk kwiatów sezonowych rocznie),
- pielęgnacja krzewów i żywopłotów,
- pielęgnacja rabat różanych,
- koszenie runa parkowego, konserwacja rowów doprowadzających wodę i oczyszczanie stawu,
- konserwacja ławek i śmietniczek,

- konserwacja słupków i łańcuchów,
- zmiatanie i odśnieżanie alejek w parkach, na skwerach oraz chodników przyległych do skwerów,
- sprzątanie liści i śmieci,
- zdejmowanie ogłoszeń z drzew,
- usuwanie gałęzi i drzew zniszczonych na skutek klęsk żywiołowych,
- inne prace w miarę potrzeb.

W roku 2024 utrzymaniem skwerów i zieleńców, ciągów zieleni ulicznej, Starego Parku oraz Skweru Leśników Polskich zajmowała się firma PUK SERWIS Spółka z o.o.

Zgodnie z uchwałą Rady Miasta Siedlce zadania w zakresie utrzymania Parku Miejskiego „Aleksandria”, od połowy czerwca 2023 r., powierzono Agencji Rozwoju Miasta Siedlce Sp. z o.o.

2. Zieleń na terenach osiedlowych – utrzymywana w ramach umowy na zarządzanie i administrowanie nieruchomościami komunalnymi. Ich pielęgnacja polega na:

- koszeniu trawników,
- utrzymaniu czystości,
- odchwaszczaniu,
- przycinaniu krzewów,
- odnawianiu zniszczonych trawników.

W roku 2024 komunalną zielenią osiedlową zajmowało się Siedleckie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o., na podstawie uchwały Rady Miasta Siedlce przekazującej te zadania.

3. Pielęgnacja drzewostanu:

Zakres prac obejmuje:

- zabiegi pielęgnacyjne – usuwanie martwych, zamierających lub uszkodzonych gałęzi,
- usuwanie drzew zamierających, martwych, stwarzających zagrożenia,
- regulację zagęszczenia drzew,
- kształtowanie koron drzew poprawiające ich statykę (odporność na złamania lub wywrócenie,
- kształtowanie koron drzew ze względu na kolizję z infrastrukturą techniczną, drogową i budynkami.

Prace związane z pielęgnacją i usuwaniem drzew wykonywane są na podstawie krótkoterminowych umów – w przypadku prac planowych lub doraźnych zleceń – w przypadku wystąpienia złomów i wywrotów oraz innych pilnych potrzeb. W roku 2024 prace te wykonywały trzy firmy: P.H-U. DREWEX Sylwester Ornoch, Dariusz Łojek oraz Wycinka Drzew Grzegorz Krupa.

4. Utrzymanie terenów rekreacyjnych przy Zalewie nad Muchawką – polegające na utrzymaniu czystości i porządku oraz koszeniu roślinności. W roku 2024 prace te wykonywano siłami własnymi (osoby skierowane przez Urzędu Pracy do prac interwencyjnych oraz skazani) oraz w ramach zleceń na utrzymanie czystości i porządku w dni wolne od pracy przez osoby fizyczne.

5. Doraźne utrzymanie innych terenów – polegające na doraźnym wykaszaniu roślinności w miejscach nie objętych stałym utrzymaniem oraz na innych pracach porządkowych. Prace te wykonywano siłami własnymi, przez osoby bezrobotne i więźniów w ramach robót publicznych i prac interwencyjnych.

III. Charakterystyka i ocena stanu zieleni

Na stan zieleni miejskiej mają wpływ bardzo różne czynniki. Można je podzielić na kilka grup:

- 1) czynniki przyrodnicze - klimat i pogoda, sukcesja ekologiczna, szkodniki owadzie, choroby grzybowe i inne, właściwości gatunkowe roślin, wiek drzew, jakość gleby, itp;
- 2) czynniki cywilizacyjne (antropogeniczne) – zanieczyszczenie powietrza, ruch samochodowy, odśnieżanie ulic przy użyciu środków chemicznych, dewastacje i kradzieże, ochrona i projektowanie zieleni w procesie inwestycyjnym, itp;
- 3) czynniki związane z pielęgnacją zieleni – jakość zabiegów pielęgnacyjnych, nawożenie, podlewanie, ochrona roślin, itp.

Rok 2024 podobnie jak lata poprzednie odbiega od wieloletnich norm pogodowych w związku ze zmianami klimatu. Zima 2023/2024 była w większości bezśnieżna, śnieg utrzymywał się jedynie przez niewielki okres czasu. Opady w pierwszym kwartale przekroczyły normę z poprzednich lat co przyczyniło się do dobrego uwilgotnienia wierzchniej warstwy gleby. Wiosna zaczęła się szybko, przez dodatnie temperatury rośliny rozpoczęły wegetację szybciej niż zwykle. W drugiej połowie kwietnia pojawiały się lokalne przymrozki, które miejscami zaszkodziły kwitnącym pąkom drzew i krzewów. Opady w trakcie całego roku były w miarę równomiernie rozłożone, a ich suma była zbliżona do sumy opadów z lat poprzednich.

IV. Ważniejsze zrealizowane zadania.

1. Sadzenie drzew i krzewów.

W 2024 roku na terenach komunalnych posadzono 284 drzewa i 833 krzewy. Nasadzenia były realizowane, jako:

1) nasadzenia zastępcze związane z inwestycjami prowadzonymi przez:

- Wydział Dróg Urzędu Miasta Siedlce (5 drzew),
- Wydział Programów Rozwojowych (35 drzew)

2) nasadzenia zastępcze, w ramach gospodarki drzewostanem miejskim prowadzonej przez Referat Ochrony Środowiska Wydziału Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Siedlce (224 drzewa i 833 krzewy).

Posadzone zostały następujące gatunki: klon zwyczajny, klon jawor, klon tatarski, klon polny, lipa drobnolistna, jarząb szwedzki, jarząb pospolity, jarząb mączny, jarząb brekinia, dąb szypułkowy, buk zwyczajny, daglezia zielona, głóg jednoszyjkowy, kasztanowiec biały, wiąz holenderski 'Wredeii', jodła pospolita.

Nasadzenia zrealizowano w następujących miejscach: ul. Pileckiego/Łukasińskiego, skwerek Broniewskiego/Graniczna, ul. Piłsudskiego, ul. Terespolska, ul. Kilińskiego, ul. Lipowa (staw), ul. Kleeberga (budynek socjalny), Skwer Leśników Polskich, ul. Żytnia (ścieżka przy Kauflandzie), ul. Władysława Jagiełły, ul. Młynarska.

3) nasadzenia zastępcze zrealizowane na terenach jednostek organizacyjnych Miasta Siedlce (szkół i przedszkoli) - posadzono 20 drzew.

2. Pielęgnacja drzewostanu.

W 2024 roku z terenów miejskich (skwerów, parków, terenów osiedlowych, cmentarzy, ciągów zieleni ulicznej) usunięto 52 drzewa, były to przede wszystkim drzewa martwe i zamierające oraz wyłoty i wywroty.

3. Drzewa i krzewy usunięte w ramach prowadzonych inwestycji.

Ip.	Inwestycja	Realizujący przedsięwzięcie	Usunięte drzewa (szt.)
1.	Budowa Branżowego Centrum Umiejętności ul. Chopina	Wydział Programów Rozwojowych	61
2.	Budowa Ogrodzenia Cmentarza Wojennego ul. Cmentarna	Wydział Programów Rozwojowych	12
3.	Budowa Targowiska ul. 11 Listopada	Wydział Programów Rozwojowych	27
4.	Budowa Branżowego Centrum Umiejętności ul. Konarskiego	Wydział Programów Rozwojowych	14
5.	Przebudowa ul. Cmentarnej	Wydział Dróg	4

6.	Budowa ul. Przeździeckiego	Wydział Dróg	10
	RAZEM		128

4. Pielęgnacja młodych drzew.

W 2024 r. kontynuowano zabieg ściółkowania gleby wokół drzew i krzewów posadzonych w latach ubiegłych. Zabieg ten ma na celu poprawę warunków wzrostu roślin poprzez:

- zwiększenie zawartości materii organicznej (próchnicy) w glebie,
- poprawę struktury gleby,
- zwiększenie dostępności substancji odżywczych,
- zwiększenie uwilgotnienia gleby.

Do wykonania tego zabiegu wykorzystywane są zrębki powstające podczas pielęgnacji drzewostanu miejskiego.

5. Zwalczanie ćmy bukszpanowej.

Ćma bukszpanowa (*Cydalima perspectalis*) w Europie po raz pierwszy została odnotowana w roku 2007 (Wielka Brytania). Pierwsze wykrycie tego gatunku w Polsce miało miejsce w 2012 roku w miejscowości Michałkowa k/ Zagórza Śląskiego w Górach Sowich (województwo dolnośląskie). W roku 2020 ćma występowała już na obszarze całego kraju, we wszystkich 16 województwach. Postać dorosła jest motylem o rozpiętości skrzydeł ok. 40 mm. Gąsienice żerują na liściach bukszpanów. Żerujące larwy w przeciągu kilku dni całkowicie niszczą zaatakowane krzewy. W roku 2024 w Siedlcach wykonano pięć oprysków środkami chemicznymi bukszpanów rosnących na skwerze Tadeusza Kościuszki, na placu Stanisława Zdanowskiego, na skwerze Niepodległości oraz w Parku Miejskim „Aleksandria”. Dotychczas uważano, że ćma bukszpanowa nie ma wrogów naturalnych. Ostatnio można jednak znaleźć informacje, że larwy są zjadane przez ptaki: mazurki, wróble, sikory, zięby.

6. Płoszenie gawronów.

W roku 2024, ze względu na ograniczenia narzucone przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Warszawie, działaniami zmierzającymi do ograniczenia liczebności gawronów i kawek objęte były Park Miejski „Aleksandria”, teren wokół Miejskiego przedszkola Nr 6, ul. Kazimierza Pułaskiego 59. Zgodnie z uzyskanym pozwoleniem stosowana była metoda płoszenia dorosłych ptaków za pomocą żywych ptaków drapieżnych (sokołów). Działania prowadzono od 1 do 29 lutego 2024 r. Ze względu na brak starych gniazd w przedmiotowych lokalizacjach nie było konieczności ich usuwania. Większy nacisk położono na działania w Parku Miejskim „Aleksandria” ze względu na znajdujące się w tej lokalizacji noclegowisko gawronów i kawek. Gawrony założyły gniazda w kilku miejscach w których płoszenie odbywało się w latach poprzednich:

- skwer Wileński - 5 gniazd,
- ul. Kazimierzowska (Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego) - 3 gniazda,
- ul. Gen. Józefa Bema (Mazowiecki Urząd Ochrony Zabytków) - 3 gniazda,
- skrzyżowanie ul. prym. Stefana Wyszyńskiego i ul. Starowiejskiej - 1 gniazdo,
- ul. 3 Maja - 4 gniazda.

W 2024 r. w granicach miasta Siedlce gawrony przystąpiły do lęgów w 14 miejscach w których łącznie odnotowano 65 gniazd. W stosunku do roku 2023 nastąpił spadek liczby gniazd o około 20 %, a liczebność gawrona spadła o około 11 %. W stosunku do początku XXI wieku, kiedy notowano w Siedlcach około 1000 gniazdujących par spadek wynosi ponad 90%. Tak ogromne zmiany są spowodowane działaniami podejmowanymi w celu ograniczenia gniazdowania gawronów w kluczowych miejscach terenu miasta. Duży wpływ mogą mieć również zmiany klimatyczne obserwowane w czasie ostatnich lat, zmiany w rolnictwie oraz konkurencja innych gatunków

zwierząt. Czynniki te prowadzą do ograniczenia bazy pokarmowej co przekłada się na spadek liczebności tego gatunku.

V. Koszty utrzymania zieleni

Koszty utrzymania zieleni w roku 2024 kształtowały się następująco:

Pozycja	zł
SKWERY I ZIELEŃCE	217.000,00
STARY PARK	42.450,00
CIĄGI ZIELENI ULICZNEJ	462.500,00
ZAKUP SADZONEK I INNYCH MATERIAŁÓW	67.069,05
ZAKUP ENERGII, w tym:	103.202,05
- opłata za energię elektryczną do obsługi urządzeń na terenach zieleni	85.911,17
- opłata za wodę zużytą do obsługi fontann i systemów nawadniających oraz w budynku Jordanowskim w parku	7.374,12
- opłata za gaz w budynku Jordanowskim na terenie Parku Miejskiego Aleksandria	9.916,76
ZAKUP USŁUG POZOSTAŁYCH, w tym:	894.758,80
- zakup usług związanych z obsługą pompy w stawie	11.503,70
- zakup usług związanych z utrzymaniem drzewostanu miejskiego	42.400,00
- zakup pozostałych usług dotyczących utrzymania zieleni w mieście	86.380,13
- utrzymanie drzewostanu parkowego	8.100,00
- sadzenie i przesadzanie drzew	97.426,80
- konserwacja fontanny przy Hali	3.000,00
- konserwacja fontanny w parku	3.500,00
- utrzymanie terenów zieleni	16.999,96
- partycypacja w kosztach opłaty za usługi wodne	4.817,58
- rekompensata za usługi świadczone w Parku Miejskim Aleksandria przez ARMS	594.138,93
- opłata za odprowadzanie ścieków z budynku w Parku Miejskim Aleksandria	1.891,72
- płoszenie gawronów	24.600,00
TEREN ZIELONY NAD ZALEWEM I INNE TERENY KOMUNALNE OBJĘTE UTRZYMANIEM DORAŻNYM, w tym:	608.225,30
- koszty osobowe, zakup i naprawa narzędzi, zakup materiałów eksploatacyjnych	393.763,82
- utylizacja odpadów	214.461,48
TERENY OSIEDLOWE (utrzymanie czystości i porządku)	1.215.713,17
RAZEM	3.610.918,37